

SJNT 1 (1863): 15-33

87956

ändå endast plikta såsom för en öfverträdelse, eluru man öfverbevisas om alla. En uppenbart i högsta grad orimlig tillämpning.

15. Den nu för Norrland gifna tillåtelsen att till fångande af vildt begagna stockfällor, bör, enligt min tanke, utsträckas till hela riket.

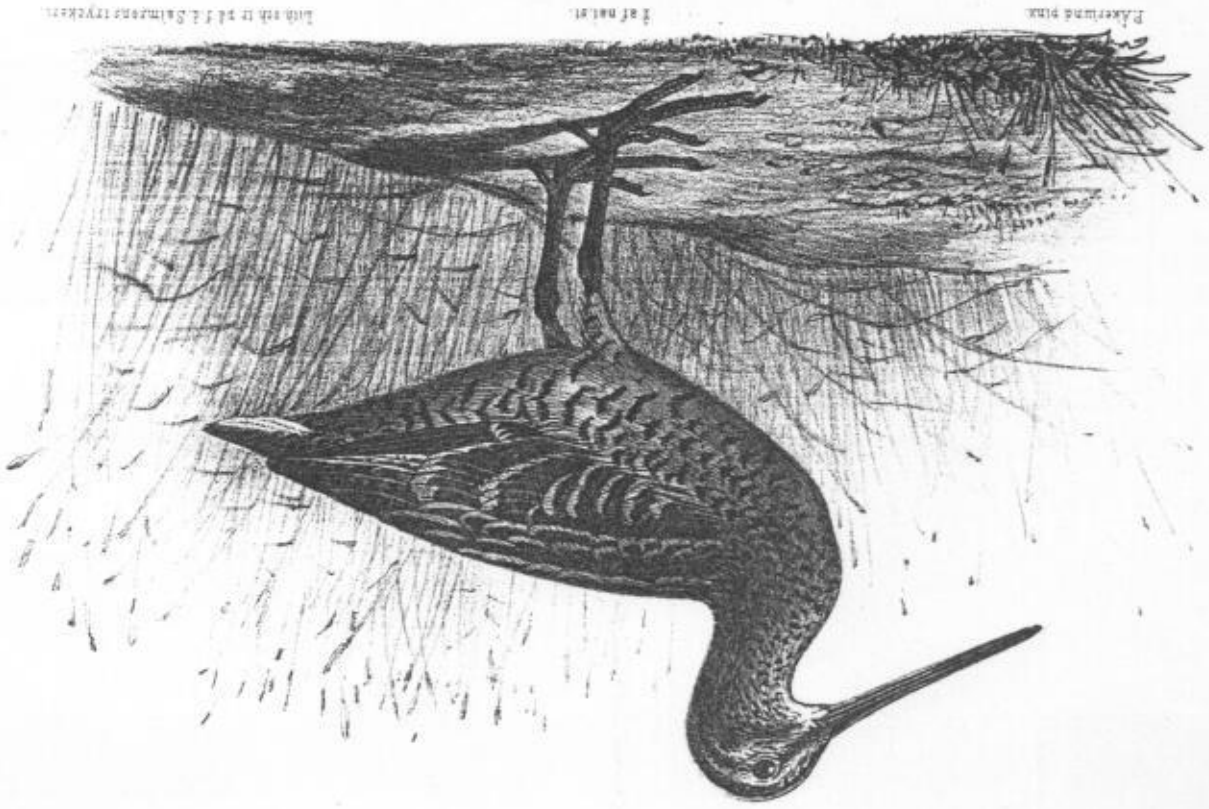
Blir det fridlysta vilda under den förljndna tiden, genom tillräckligt höga ansvarsbestämmelser *verkliga* fredadt, kan stockfällan under den tillåtna tiden, utan men för det vildas bevarande och tillväxt, användas. Detta fångningsätt begagnas nästan uteslutande af almogen, och då med det vildas fredande vil åsyftas *allmän* nytta, och icke jagtamatörers nöje, bör almogen icke förmenas att på detta för densamma lämpbara sitta draga nytta af det vilda.

Gillor och snaror i gäddogårdar för havar böra deremot vara strängt förljndna, i anseende till de stora faror, sådana medföra för hundarne.

16. För att förekomma den okunnighet om Jagstadsgrans föreskrifter, som man äfven hos jägare af den bildade klassen icke så sällan finner, och i ännu högre grad hos almogen, borde ett kort utdrag ur Jagstadsgrans innehållande uppgift på de djur som äro fridlysta, och tiderna då de äro det, vid dessa förbudstidens början och slut, från predikstolarne uppläsas.

Dubbla Beckasinen.

Släktet *Scelopora* (Linné), sådant det blivit upptaget af senare författare, t. ex. Illiger, omfattar en del Vadare, som både i anseende till byggnad och lefnadsätt i flere afseenden så mycket skilja sig från andra foglar af denna ordning, att de med allt skäl kunna anses borttiggade till att upptäckas såsom en egen familj: *Sceloporidae*, motsvarande underfamiljen *Sceloporinae*, Bonaparte. I anseende på byggnaden vilja vi fästa uppmärksamheten på bildningen af deras kranium med slutna ögonhålur, den egna formen af deras kranium nervrika spets, de stora, vid öfre och bakre kanten af hjessan belägna ögonen, och i anseende på lefnadsättet vilja vi anmärka deras nattliga lek och deras sätt att döfja sig, eller, som det heter, trycka bland buskar, högt gräs och dylikt. Inom denna familj eller underfamilj har man uppstått 10 släkten, af hvilka dock somliga förrete obetydlig eller ingen skilnad i form från andra. Antalet af dithörande arter är omkring 40; familjen har en vidsträckt geografisk utbred-

DUBBEL BECKASIN.
(21 Maj)

Plakering på pink
I det naturliga
Lith och tryckt af Salmsons tryckeri.

ning, emedan representanter för densamma förekomma i alla verldsdelar, dock minst i Australien.

Hvad de till grund för släktena lagda formskillnaderna beträffar, äro visserligen de, som äro hämtade från näbben, ganska märkliga (släktet *Rynchæa* Cuvier), men i allmänhet synas dock de, som hämtas från benen (bakre extremiteterna), mera anmärkningsvärda. Hos våra svenska arter, liksom hos de flesta andra äro alla framtärna skilda ända till basen. Hos ett par nordamerikanska arter är deremot ytterfrån vid basen genom hud förenad med mellantån, och dessa upptagas på grund deraf såsom ett eget släkte: *Macroramphus*, Lench. Utomless antyda de genom sina högre ben en öfvergång, från denna, till Snäppornas famli (*Totanus*). En art af detta släkte (*M. griseus* Gmel.) har åtskilliga gånger flugit öfver Atlantiska oceanen, till England från Nordamerika. Hos de andra arterna, der tärna äro fria, träffa vi tvorne märkbart skiljaktiga former af benen. En del hafva högre ben, å hvilka nedre delen af underbenet (*tibia*) är obefjädradt; och andra hafva kortare ben, med hela underbenet befjädradt. Till den förra gruppen höra de fleste arterne, och till den senare bland våra svenska endast morkullan (*Scolopax rusticola* Linn.), samt dessutom tvorne exotiska arter, af hvilka två på grund af sina korta och trubbiga vingar blifvit upptagna såsom ett eget släkte: *Thalohela*, G. Gray. För de fleste af den förra gruppen har man bildat släktet *Gallinago*, Leach, med mellan 20 och 30 arter från alla verldsdelar; till detta släkte höra *Scolopax major*, *gallinago* och *gallinula*, dubbla, enkla och halfenkla beckasiner. För den sistnämnda arten har man visserligen uppskällt ett eget släkte: *Lymnocryptes*, Kaup, på grund deraf att stjerten endast har 12 pennor, och att å öfre sidan af hufvudet det mellersta långgående ljusa bandet saknas; men dessa karakterer synas vara af för liten vikt för att grunda ett släkte. För morkullan och en ostindisk närtstående art af den senare gruppen har man uppskällt ett annat släkte, och tilldelat detta det gamla släktnamnet *Scolopax*.

Bibehållande samma omfång för detta släkte, som det har i Skandinavisk fauna af Nilsson, och endast upptagande de tvorne undersamma tillhörande grupperna af våra svenska arter såsom undersläkten, meddela vi öfver dessa och öfver arterna följande tabla:

	Arter:
1. Undersläktet:	
Befjädradt. Benen korta. <i>Scolopax</i> 1. <i>rusticola</i> Linn.	
Befjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 2. <i>major</i> Gmel.	
Befjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 3. <i>gallinago</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 4. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 5. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 6. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 7. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 8. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 9. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 10. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 11. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 12. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 13. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 14. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 15. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 16. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 17. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 18. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 19. <i>gallinula</i> Linn.	
Obefjädradt. Benen längre. <i>Gallinago</i> 20. <i>gallinula</i> Linn.	

Arterna inom de serskilda grupperna eller släktena af famlijen *Scolopacidae* hrena hvarandra mycket, och äro derföre stundom svåra att åtskilja. Möjligen har detta varit orsaken till att Linné förbisett dubbla beckasiner, och icke upptagit eller beskrifvit honom i *Fauna Suecica* eller *Systema Naturæ*. Man kan dock taga för gifvel, att han äfven på Linnés tid förefanns här i landet, liksom nu, och det är icke troligt att ej denne någon gång fått se honom skjutten, helst han talrik förekommer i trakten af Upsala. A. J. Retzius har visserligen uppträffat honom såsom egen art, under namn af *Scol. podulosa*, men tillika förverkat honom med enkla beckasiner, och beskrifvit honom såsom honan af denna. Af våra arter äro dubbla och enkla beckasinerne de, som mest likna hvarandra. Halfenkla beckasinen, som knappt är mera än 84 tum lång, är så mycket mindre än de andra, att han redan härigenom lätt kännes från dem. Dessutom skiljes han genom sin tillspetsade stjert med endast 12 pennor. Längsät öfre sidan af hufvudet har han, såsom redan är nämnt, endast ett mörkt bredt band, och saknar det ljusa band, som der hos de andra båda arterna delar det mörka bandet uti tvorne.

Dubbla beckasinen är i allmänhet större än den enkla, men stundom erhållas exemplar af den senare, som äro nästan lika stora. Vi hafva mätt en hona af den senare, som var 12 tum, och en hane af den förra som var 11 $\frac{1}{2}$ tum lång. Storleken kan derföre icke lenna något godt skiljemärke dem emellan.

Utom det å tabellen angifna artecknet kan man skilja dem på följande. Dubbla beckasinen har något längre ben, så att tarsens längd icke innehålls 4 gånger i den hopplåda vingens, då denna deremot hos enkla beckasinen utgör ungefär $\frac{1}{4}$ af denna vinglängd. Den förra har nedre delen af bröstet och magen mer eller mindre fläckiga, då deremot dessa delar hos den senare äro hvita, ofläckade. Den förra har 16 och den senare 14 stjertpennor, hvilkas svartaktiga tvärband hos den förra å sidopennorna endast förekomma på yttre pennfanet långt innanför spetsen af fjädern (från basen till mitten), men hos den senare å nämnda pennor äfven utbreda sig öfver inre pennfanet, samt sträcka sig ut nära spetsen af fjädern. Hakan har hos den förra talrika svartbruna fläckar på gulhvitt botten; hos den senare är hon gulhvitt utan tydliga fläckar. Den förra har stora hvita fläckar på öfre sidan af vingarne, bildade af de breda hvita spetsarne af vingarnes större öfre täckfjädrar, hvilka fläckar icke förekomma hos den senare eller öck äro fåga märkbara.

Från dessa beskrifvna anlydningar öfvergå vi till framställning af dubbla beckasinen vistelsoorter och lefnadsställ.

Dubbla beckasinen tillhör norra delen af tempererade zoner. Såsom flyttogel tillbringar han visserligen en tid af året i dennas södra del, men då han häckar i den norra, så är denna hans egentliga hem. Hans region sträcker sig öfver östra delen af Europa och öfver västra delen af Asien, ännu nästan till Obis östra biflöder. Han har vida mindre utbredning än hans samsläktningar, morkullan, enkla och halftenkla beckasinen, och förekommer i allmänhet mera sparsamt än dessa.

Hans häcknings- och vintorstationer falla helt och hållet utom hvarandra. De norr ifrån flyttande individerne öfvervintra aldrig i häckningsregionens sydliga del, hvilket deremot regelbundet är fallet med hans samsläktningar. Detta åhagalliggor ytterligare inskränktheten af hans region, inom hvilken arten annars skulle vara stationär året om, oaktadt individerna vaxlat.

De länder, i hvilka han talrikast förekommer häckande äro Siberien, isynnerhet utefter Obis södra lopp, Ryssland med Polen, Posen, Galizien, Ungern och Ostersjölanderna, Sverige inbegripet. I mellersta och västra Tyskland utom nämnda på Wesers flodområde häckar han numera i ytterst ringa antal, och i de öfriga delarna af västra Europa ingensättes utom i en trakt af Holland. I Amerika förekommer han icke, men representeras der af en mycket nära stående art, *Scelopax Wilsonii*.

I Sverige häckar han från Skåne till södra Lapplanden (Lycksele), hvarst han blifvit anträffad af Prof. Zetterstedt*). I landskapen norr om Dalelven är han dock i allmänhet rätt sällsynt, afven der lokalt är passande. I mellersta Sverige förekommer han mera allmänt, dels i enstaka par på kärringar och sjöningar, dels i större antal i de gräsbevixta näslarna. Enligt de upplysningar, som kommit oss tillhanda, häckar han i Wermland i högst ringa antal; i Westmanland förekommer han mest utefter Svartåns lopp; i Westmanland finnes figa, utom i landskapets södligaste del; i Södermanland finnes dock häcka i nägorlunda antal i större antal på mudderna utefter Tidau samt i dalsänkningarna mellan bergen; i Bodarna äro de flesta samt i dalsänkningarna mellan bergen; i Bohus län torde han figa förekomma, utom i Götteborgstrakten. Allmänast förekommer han i Upland, hvarst han är talrikare än i något annat svenskt landskap. Han häckar der i stort antal på de östliga, mossiga, af häckar genomskurna ängarna i Upsala läns norrliga del; i Fjellnandra utefter de vattendrag, som mynna ut i Temnaren, i alla de ådalar, som kundra mot Mälaren och äfven på många ställen i Roslagen. Han har således i Upland ett af sina rätta hemvist. I södra

Sverige förekommer han temligen talrikt i Emmåns dal, Kolmar län; i Skåne häder han för närvarande finnes mest i Kristianstadsstrakten. Troligt är dock, att en och annan häckningslokal ännu ej blifvit observerad: af alla våra i egentlig mening jagbara fåglar är dubbla beckasinen den minst uppskattade.

Till följe af sin granntyckthet i afseende på vistelseort förekommer han i allmänhet spordiskt; i större eller mindre antal utefter en del vattendrag, men på de mellanhliggande landsäckorna figa eller icke.

Säkerligen har han förr i tiden funnits i vida större mängd än nu. Enligt den berömda, tyske ornithologen Naumanns inlämning i Tyskland, då han deremot nu är rätt sällsynt derstädes. Samma iakttagelse har gjorts i Jylland och Estland. I norra Sleswig och Jutland förekom han, enligt Boies uppgift i Isis 1822, i stor mängd: nu är, enligt Kjerbelling, förhållandet derstädes helt annorlunda. Hvad Sverige angår veta vi, enligt tillförlitliga inlägg, att han i vissa trakter, såsom kring Upsala, var särdeles talrik ännu för tretio år sedan, så att man under ett par dagars höstjagt kunde observera 5 å 600 stycken: nu får man vara ganska belåten, om man på samma trakter påträffar lika många tiotal. Det enda år i en senare tid, som nämnt om den gamla, goda tiden, var 1847, ty då sköttes på Upsala kungsfing inom mindre än en vecka omkring 500 stycken. Knappast torde något vildbråd hafva aftagit i så hög grad, som dubbla beckasinen.

Orsakerna hertill äro förtaliga. Den verksamaste är utan tvifvel den förföljelse för hvilken han varit utsatt. Det gifves ingen fågelart så lätt att åtkomma under fortplantningstiden, som denna, och öfver allt, der han funnits i större antal, har man af ålder öfver det förderliga skjutandet och fångandet på lekarna under vintern. Hertill kommer, att den tillagande odlingen betydligt minskat tillgången på fjenliga häckplatser. Dubbla beckasinen är mycket ensidig i valet af dessa: under fortplantningstiden trives han endast på starrgräsängar, och i samma mån, som dessa genom odlingen försvinna, blir han, så att säga, drifven i landsflykt. Dessutom må anmärkas, att, ehuru han, såsom andra flyttföglar, hvarje år regelbundet uppsöker sina gamla häckplatser, så är dock antalet af återvändande par ganska variabelt. Gynsamma eller ogynsamma meteorologiska förhållanden under den långa färd han har att göra inverka ganska betydligt — en erfarenhet, som man för öfrigt finner bekräftad på alla flyttfögelarter.

Hans favoritlokaler äro de med starrgräs bevixta ängar, som omgifva ett med sakta lopp flytande större eller mindre vattendrag. Han kan visserligen undantagsvis häcka äfven på

*) I Norge, hvarst han i allmänhet är sällsynt har han på flera ställen häckande så långt i norr, som vid Bodø (Göteborg), enligt meddelande af Prof. Percy Goldman, i Isis 1861, No. 9.

ren kärnmark och i gräsbväxta störtränder, men förekommer aldrig i större antal amnorstädes, än i å- och floddalarn. Likaledes fordrar han starrgräset såsom vilkor för sin tröfnad^{*)}: blir en med sådant beväxt äng förvandlad till hårdvallsläng, så försvinner dubbla beckasinen derifrån, åtminstone under häcktiden, om han också förut i större antal vistats der. Han uppsöker icke, såsom enkla beckasinen, de snukaste ställen, utan företrädesvis sådana, der marken blott är mjuk af fuktighet och der den är bejopen af turvor. — Af denna hans förkärlek för de snuka flod- och ådalarna följer, att hans vistelseorter hafva föga höjd öfver hafvet, och att han, under häcknings- och flyttningstiderna, icke uppehåller sig i kusttrakter. Mor- kullan och de två smärre beckasinterna häcka deremot ofta i höglända trakter och följa kusterna åt under flyttningarna. Dubbla beckasinen tillhör företrädesvis de läglända, inre delarne af gamla världens fastland. Endast under vintern är han till en viss grad kustfogel.

Hans flyttväg afviker från hans samstämmighets morkullan och de båda smärre beckasinternas. Dessa göra både höst och vår starka utvikingar åt väster; åtminstone en del af dem, som flytta till och från vår nord, tager vägen öfver England, Irland och Frankrike. Detta är icke fallet med dubbla beckasinen, som på sin färd söderut snarare afviker åt öster. I England är han så sällsynt under flyttningstiderna, att Yarrell i sin »History of British Birds» utförligt omnämnt de få gånger, han anträffats derstädes. Ungelär likartadt är förhållandet i Frankrike. Helt få äro ock de, som taga vägen öfver västra Tyskland. Enligt uppgift af Bolsman och Altum, i Carbanis Journal für Ornithologie, har dock förhållandet förr varit annorlunda.

Hans väg till och från vår nord synes gå öfver östra Tyskland, (i Mark Brandenburg förekommer han, enligt Vangonows uppgift i temlig mängd), Posen och Polen, ständigt följande de öppna floddalarne, hvilka utgöra hans karavansvägar. I Ungen träffas han, under bortflyttningen, i stort antal.

I slutet af mars och början af april byter han upp från sina vinterstationer. Middeldorff har observerat honom vid Orjol och Paltawa sista dagarne af mars, och J. W. Müller har påträffat honom vid Rbónes mynning i början af april. I långsamt tåg drager han mot nord, allt efter som den uppnydd marken bereder honom tillgång på föda. Enligt Naumanns uppgift i Naturgeschichte der Vögel Deutschlands varierar hans ankomsttid till Tyskland mellan senare hälften af april och 10-de—12:te maj. Till Skåne ankommer han vanligen i senare hälften af april, och till mellersta Sverige omkring början af

maj. Vårens olika tidighet föranleder naturligtvis olikhet i ankomsttiderna äfven derstädes. Inom den fite maj har han dock under många år blivit observerad i Upsalatrakten. Till Bodne i Norge kom han 1857, enligt F. och P. Godmans uppgift, ej för än omkring den 25:te maj. Vårflyttningen pågår således under en lång tid.

Höstflyttningen har två sidor: den lokala flyttningen eller kringströfvandet och den egentliga flyttningen: den förra utgår liksom förberedelsen till den senare, som i beckasinsens hela region börjar omkring midten af augusti och fortgår till slutet af septemner. Naumann uppgifver, att efter midten af septemner sällan någon enda dubbel beckasin observeras i Tyskland, ja, icke ens i det sydligare Ungern; ifall denna uppgift är riktig, hvilket vi ej betvifla, så är det annärkningsvärdt, att han ofta förekommer i Skåne äfven i senare hälften af septemner, och att han icke sällan i temligt antal finnes kvar i mellersta Sverige under samma tid. Efter 1:sta oktober finnes han dock nästan aldrig kvar inom häckningsregionen.

Enligt Nilsson flyttar han genom Skåne i augusti och septemner, mest dock i augusti, så att bästa sträcktiden är förbi i midten af septemner. Således är äfven höstflyttningen utsträckt till lång tid, åtminstone halffannan månad. I mellersta Sverige sker den egentliga bortflyttningen vanligen omkring 1:sta septemner; ett och annat år försvinner dubbla beckasinen redan i midten af augusti, då han deremot andra år kvarstannar, såsom nyss blivit nämnt, långt i septemner. Orsaken till denna variabelhet känna vi icke med säkerhet. Sannolikt är det dock att markens större eller mindre fuktighet, och deraf beroende rikare eller inskränktere tillgång på föda, härvridlag har mycket att betyda. Man tror sig hafva funnit, att han torra år flyttar tidigare och våta år senare^{*)}. Jhuru han är vida mer ömtålig för köld än de andra beckasinterna, utlärdar han somliga år dock flere frosträtter, innan han begifver sig af.

Höstflyttningen fortgår med ständigt omsättning, så att säga, af individer, inom hela regionen, naturligtvis med undantag för dennas nordligaste del. De som häckat sydligast göra sin affärd lika tidigt, som de nordligare, efterträdas af andra från närmare belägna trakter, hvilka i sin tur afstås af andra som komma längre norr ifrån. Sålunda fortgår rörelsen, så länge några finnas kvar inom regionen. Dock är den på samma gång icke allmän, utan partiell. På hvarje station kvarstanna flere eller färre, längre tider än andra, som kommit samtidigt med dem. Gode kosthåll lockar alltid en del att dröja länge

^{*)} Det är med anledning häraf, som tyskarne kalla honom »Riedschneffe etarrgräsbeckasin».

^{*)} 1860, då nederbörden i tröllersta Sverige var ovanligt ymnig under augusti, kvarstannade dubbla beckasinerne i smångel ändra till den 20 septemner. Äret förr, då hela sommaren var särdeles torr, flytnde de redan vid midten af augusti.

nog äfven i de nordliga trakterna, dock icke längre än ungefär till höstdagjemningen. Ju längre de ryckt söderut, desto renare framträder flyttningssviften: i början äro stationerna många och uppehållen längre, sedermera blir förhållandet omvänt. Det har uppgifvits, att en del unga individer antända flyttningen före de gamla.

Han öfvervintrar i Medelhafsländerna. Enligt von der Muhles uppgift finnes han under vintern i stort antal på Euboea, i Rumelien och hufvudsakligen på Morea. Hvarst han uppehåller sig på sådana ställen, som, förut odlade, nu råkat i vanhäfd och blifvit sumpiga. Det är sannolikt, att han öfvervintrar äfven uti Italien. Deromot lärer han ej taga qvarter i Mindre Asien; åtminstone är han ej upptagen i Stricklandes förteckning på fogelarter, som under vintern vstas i Smyrnatrakten, hvarst dock hans samsläktningar, nämnda tid, förekomma i stort antal. Det är ganska sannolikt, att han, liksom nästan alla europeiske vadare, flyttar öfver till Nildeltaet. A. F. Brehm påstår visserligen, att dubbla beckasinen under vintern ej finnes i Egypten, men mot denna utsägo står Rüppells bestämde uppgift, att han verkligen der förekommer. Han utsträcker dock ej sin flyttning så långt som enkla beckasinen, hvilken går bortom Chartum.

Med lokalflyttning mena vi kringströfvandet inom ett mindre område nära häckningsorterna. Kringströfvandet är för honom, liksom för andra, tidigare flyttande, fogelarter inskränkt till en kort tid. Det kan antagas börja omkring 15:a augusti eller vid den tid då ungarna någorlunda kunna brugga sina vingar. Han flyttar då från en äng till den andra: enstaka draga nu med sin afkomma ut i stora världen, till ådalarne, hvilka såhunda blifva samlingsplatser för många, utan att de kunna sägas hafva uppsökt hvarandra. Men om ock ådalarne locka de flesta, så är dubbla beckasinen numera ej så granntyckt på vistelseort. Han förekommer under ströfningsperioden, liksom under den egentliga flyttningen, äfven på alldeles torra mark, på timotej- och hårdvallssängar, sädesstubb, i växande säd och på rofsält, med ett ord, alltestädes der gräs eller haln kan gifva honom tillfälle att delja sig, gemenligen dock i ringa antal, enstaka, parvis eller kulvis. De sanka ängarna förblifva nu, såsom förut, favoritställen.

Man må dock ej tro, att han, ehuru han noträffas på torra ställen, förändrat mycket af sina lefnadsvanor. Sädessäten, timotejsvallarne m. m. äro blott hans dagqvarter, hvarst han, särdeles längre fram på hösten finner ett varmare läge, än mellan de sanka tufvorna. Nu säson förut uppsöker han i afönskyminngen dynga, väta ställen, hvarst han förra gången, och slår sedan i dagföräknigen upp på den torra marken. Alltestädes, hvarst man påträffar dubbla beckasiner i någorlunda antal, på en för dem mindre vanlig lokal, skall man

finna ett vattendrag eller en sumpig äng i närheten, hvilken då är deras betesplats. Stundom händer, att man påträffar enstaka individer mycket långt från vattnet såsom det till en början synes; vid närmare undersökning skall man dock någorstades nära intill få reda på en graf eller ett djupare dike, med vattendränkelt eller mjukt botten. — Det är endast på sådana ställen han kan komma åt sin föda, och enligt all den erfarenhet vi hafva här i Sverige, träffas han om dagen aldrig långt från sin födningssplats. Enligt vårt förmenande gäller detta äfven under hans vandringar genom sydligare länder.

Liksom de flesta vänlösare foglar flyttar han under natten, men ej såsom många andra i större eller mindre skaror, utan om våren ensam eller parvis och om hösten två å tre tillsammans. Han trives ej i större sällskap, icke ens med sina likar. Man kan lätt blifva förfedd till det antagandet, att många individer följis åt, ifall man, under flyttningstiden på samma lokal påträffar ett större antal, som under en natt slagit ned desädes. Men tillförlitliga iakttagelser gifva vid handen, att de icke ankommit i sällskap med hvarandra. Det är då blott lokalens företräden, ymnig tillgång på föda, m. m., som lockat flera att stramma på samma ställe.

Efter denna redogörelse för den lokala flyttningen öfvergå vi till hans hemlif, men vilja först taga de framsäende dragen af hans naturallif och betraktande. — Enligt hvad redan blifvit antydt är han en osällskaplig fogel, dock ej i samma mening, som roffogelarna, hvilka bortjaga sina likar från det område de tagit i besittning, utan deri, att han är fullkomligt likgiltig ej blott för foglar af andra arter utan äfven för sina likar. Vi hafva redan angifvit, huru detta karaktärsdrag framstår under flyttningen. Det uppenbarrar sig lika vid alla tillfällen, med undantag af fortplantningstiden, hvarom mera längre fram. Under häckningstiden ligger hanen ej nära till boet, och sedan ungarna blifvit något vuxne, träffas de alltid spridda, ehuru på föga afstånd från hvarandra. Under sträcknings- och flyttningstiden kunna många finnas samlade på samma äng, men de ligga alltid åtminstone med några åhars mellanrum. Falli flere, som ligga i hvarandras närhet, uppjagas på en gång, så flyga de gemst åt hvar sitt håll, utan att det ringaste bekymra sig om hvarandra, änskönt de kunna vara medlemmar af samma kull, och uppsöka ej heller hvarandra sedermera. Det torde vara exempelöst, att någon jägare i ett skott fällt två flygande dubbla beckasiner. I sammanhang härmed står den egenheten, att dubbla beckasinen ej har något locklyd. Det läte, som en del individer låta höra vid uppflygande, tillkännagifver endast fogelns misslättnhet eller förskräckelse.

Engelsmännen hafva kallat honom *solitary snipe*, den ensliga beckasinen, för att beteckna hans osällskapighet, hvilken i England så mycket mera framträder, som detta land lig-

ger utom hans flyttingsregion och sålunda blott högst få förra sig dit, och till följd deraf ej kunna förekomma i sällskap med sina likar. Men namnet är likafulla beecknande, såsom uttryckande hans likgiltighet för sällskap. Denna åsigt jäfvas en liten rymd. Det är då lokalsens företäiden, rik tillgång på fida och goda gönställen, hvilka lockat flera till samma ort. De stora öppna ängarna äro dubbla beekasinens favoritlähäll, och dessa lemna tillräckligt utrymme för många.

Ett annat framstående drag är hans beständna motvilja mot alla träd- och buskbevaxta trakter. Ju öppnare lokalen är, desto bättre passar den för honom. Under häckningstiden vistas han aldrig på skogsängar, icke ens i närheten af buskar. Under den egentliga flyttningen kan det någon gång hända, att dubbla beekasiner hvilat öfver på en skogsäng, men om de då förföljas, så lemna de oförtöfvadt stället. Vi hafva på sådan mark sett dem, sedan de blifvit uppstötta ett par gånger, tvärt mot sina vanor med ens taga höjden öfver reslig timmerskog. Det har då varit tydligt, att lokalen på det hela ej behagat dem, och att de derföre utan omständigheter gifvit sig derifrån. Dubbla beekasinen skiljer sig i detta hänseende således från den enkla, som ej sällan ligger i delta hänsende således från denna för öfrigt är sank, och ännu mera från morkullan, som vistas endast i skogs- och buskmark och under sina flyttningar, såvida hon kan undvika det, ej slår ned på andra ställen, än der det finnes några träd i grannskapet, som om de ej äro tillräckliga att gifva henne skydd, gifva henne åtminstone ögonfignad. Under passagen öfver skoglösa trakter, tager hon qvarter i trädgårdar och vid läckar.

Dubbla beekasinen är en trög fogel, trögare än hans samsläglingar. Hela dagen håller han sig stilla och flyger ej upp, såvida han ej störes. Förmodligen sitter han då försänkt i slummer. Först i skymningen börjar han ånyo lefva upp igen.

En del jägare hysa den öfvertygelsen, att dubbla beekasinen är i rörelse om dagen, och stödfja denna åsigt, dels på det faktum, att han stundom synes löpa undan hunden, och dels på den omständigheten, att hundar hvilka gå på slag, som det heter, tydligen markerar att fogeln varit i rörelse. Dessa företeelser äro obestridliga, men de bevisa ej det, som skulle bevisas. När dubbla beekasinen någon gång, vanligen på eftermiddagen, löper, så är det *undan hunden*, som han löper. Han gör det således ej af egen drift, utan för att undvika en annalkande fara: oftast sker det, om han bredvid sin lägerplats har en gräsbevaxt stig eller ett ljntspår att följa. Man märker aldrig, att han sätter sig i rörelse, förr än hunden är honom nära. Hvad angår det andra faktum, nemligen att hundar markera slag efter beekasinen, utan att fogelarne äro i rörelse under det hunden markerar, så tyckes det mera bevisande,

emedan de förre i sådant fall af egen drift hafva rört på sig förut. De hafva dock ej gjort det *under dagen*. Det är således efter beekasinernes promenader under natten och i dagningen, som hunden känner, och man observerar aldrig detta faktum annat än vid förmiddagsjagter, medan viltningen ännu sitter qvar i det fuktiga gräset, samt blott på sådana ställen, som äro beekasinernes betesplatser. Det gifver således intet verkligt skäl att antaga, att dubbla beekasinen är i rörelse på dagen. Elhuru han är en rädd fogel, som icke är trakterad af människans eller andra varelsers grannskap, så är han dock icke skygg. Vanligen kommer man honom på helt få stogs afstånd, innan han flyger upp, och han slår snart ned igen. Feta individer äro alltid minst skygga: de undvika i det längsta att lemna sin lägerplats.

Denna välter han vanligen i fördjupningen mellan ett par tuftor, hvarst han hvilat med kroppen vägrät, halsen något indragen, så att den synes tjock, näbben lutad mot marken, så att den stundom berör denna, och benen upptragna, men icke böjda, så att han ändock står på fötterna. Hans ställning, då han trycker, är således olik hönsfogelarnes, hvilka helt och hållet draga in halsen och kröka tarsalliden, så att de hvilat på buken. Den ställning, vi här beskrifvit, är den, i hvilken dubbla beekasinen observeras, när han på samma gång sjelf varselblifv jagelaren och är, utom benens läge, återgifven i den planche, som åtföljer detta häfte. Det kunde då vara en möjlighet, att han, när han icke observeras, iakttagat en annan ställning, men detta är ingalunda sannolikt. Den enda skinnad deri, som inträffar i en åskådarens närvaro, är att beekasinen, med iakttagande af fullkomlig orörlighet för öfrigt, småningom böjer upp den korta ljusa stjerten, så att denna står i rät vinkel mot den öfriga kroppen, och med en skelande blick betraktar åskådaren. Så kan han stå länge och väl, till dess han antingen uppskrämes eller tröttnar att förbida, då han med en sårdeles hastig rörelse spänner benen och flyger upp. Naumann kan uppträcka den tryckande beekasinen. Denna uppgift strider dock emot svenske jägares erfarenhet. Vål är det sant, att färgen på hans fjäderklädnad står i fullkomlig harmoni med gräsets och markens, men vanligen kommer man honom helt nära, då halsen och hufvudet lätt falla i ögonen, aldrinhest under jagttiden, sedan gräset blifvit afmejdadt. Det fordras dock en viss öfning för att kunna uppträcka honom, men med sådan samt med en hund, som säkert markerar punkten der han trycker, varselblifves han i de flesta fall.

Alltifrån sin ankomst ända till mot slutet af juli håller han sig qvar på häckningsorten. Han torde knappt någon gång lemna den äng, han utvalt till sitt sommarhem, om ej för att infinna sig på en lekplats. Stillasittande under dagen börjar han röra på sig mot gvällen, för att skaffa sig föda. Gående

i gräset uppsöker han denna, men någon gång ser man honom, sedan det blifvit halfmörkt, flyga till en grässtrå, dyg plats för att der fowragera. Han går då af och an med sträckt hals och sträckta ben, hlet emellan pejlande efter föda. Troligen hvilar han änyo under mörkaste natten, och fowragerar ännu en gång mot daggningen.

I likhet med sina samsläktningar uppsöker han sina födoämnen nere i blöt och dyg jord. Det är icke ögat, som vägleder honom härvid, utan känsla i det nervrika näbbspetsen. Han nedsticker denna till ungefär en tumns djup, och vidhär den då något lofvande, så anannas det genast. Hälen efter näbben se ut, som om de varit struckna med en griffel och stå ofta tätt tillsammans. Hans födoämnen utgöres af hvarjehlunda smärrik, hafvudsakligen larver af diptera-arter, samt dessutom vatteninsekter, små snäckor och maskar. Det är icke troligt, att han tager någon öfvan jord liggande föda. Stundom finner man i hans mage växlämnen, rotfröer och dylikt; dessa hafva troligen följt med, då han nedsvälfv sin egentliga spis. Hans matsmältning är snabb. Endast hos dem, som skjutras tidigt på morgonen, kan man upptäcka spår till icke smålla näringsämnen. Spilningen är mörkgrön och mycket tunn.

Dubbla becksinens flygt är tlenigen snabb, dock ej på långt när så, som den enklast; vanligen flyger han rakt fram, dock händer det, isynnerhet under blåsväder, samt medan han är mager, att han kastar, som man säger, det vill säga, gör en tvär afvikning från den ursprungliga riktningen. Under flykten sträcker han ej vingarna långt fram från kroppen; deras ytterrand ligger nästan parallelt med denna. Han flyger i allmänhet lågt, endast halfannan till fyra alnar öfver marken. Under lokalflytningen, eller ströfvandet från äng till äng, höjer han sig 15 à 20 alnar öfver jorden. Under den egentliga, tuga observerade flytningen flyger han troligen vida högre. — Vingelaget vid uppfogget har ett lätt igenkänligt, icke särdeles starkt ljud. Vi känna ej något svenskt ord, som kunde beteckna det samma. Tyskarnes kalla det *wein wuchelndes Gottesen*. Då han ännar slå ned, sväftar han stundom ett ögonblick med vingarna, men ofta strötar han, liksom hanträst, mot marken, så att det mången gång ser ut, som om han skulle falla ned ner. Har man nyss förut skjutit på honom, så inbillar man sig det så mycket lättare. En del individer uppflytta, under flygandet, hafvudets bakre fjädrar, så att dessa få utseendet af en bakåt lutad kam.

Flere författare hafva uppgifvit att dubbla becksinens ej låter höra något läte. Denna uppgift är dock icke enligt med verkliga förhållandet. En del äro stumma vid uppfogget, men andra låta höra ett kort, groft, uttryckslost ljud, som kan betecknas med bokstäfverna *bäd*. Enligt vår erfarenhet är det vanligen föda individer, som låta höra det, och blott vid första uppfogget; vid de följande äro de stumma.

En intressant företeelse i hans ekonomi är hans lek under fortplantningstiden. Rätta förhållandet dermed har ej varit känt af utländske ornithologer förr än i senare tider.

I mellanstora Sverige börjas leken vanligen omkring mitten af maj och fortsättes på sina ställen ända till slutet af juni, af hvarnne ensamme, sedan honorna höjtjat ligga. Lekens storlek beror på tillgången på becksinor i trakten. Ar tillgången betydlig, så blir också leken stor, ty till denna samlas foglarnes från en vid omkrets. För några år sedan fanns på ett ställe i norra Upland, nära Dalefven, en så stor lek, att eluru omkring 60 individer en natt fångades med stöckgarn, man dock följande natten märkte flera minskning. På en lek i Upsala trakten har man i år, vi omtala det med förtrytelse, skjutit säkerligen 70 stycken.

Attnistone 8 à 10 par torde behövas, för att lek skall uppstå, men den fortsättes sedan, äfven om antalet minskas. Man har exempel på att lekar förstöras, så att blott ett par, tre stycken foglar funnits kvar, och dessa hafva ändock fortfarande att inhäna sig på lekplatsen. Denna bibeålles är från år.

Leken hålles på mossar och ängar, stundom på så fuktiga ställen, att väfnet slänker kring becksinens ben, då han löper af och an. Den börjar vanligen efter solgången, medan det ännu är dager och fortsättes till dess det änyo dagats, dock med ett kort uppehåll under mörkaste natten. Någon gång händer, att leken begyner, medan solen ännu är uppe. Delagarne deri samlas från långa afstand; man kan på dagen med hörsmand genomsöka lekplatsens närmaste omgifningar, utan att påträffa hafva antalet af de foglar, som på qvällen inhäna sig der. Enligt Gadarners, i Galanis' Journal für Ornithologie, 6:te bandet, meddelade iakttagelse färdas dubbla becksinens, åtminstone en del af vägen till lekplatsen, ljopande. Gadamer infann sig nämligen redan kl. 5 på ort och ställe och kunde ej märka att någon fogel flygande anlände dit; det oaktadt funnos de i mängd, när leken senare på qvällen kom i gång.

Spellet, som utgör lekens märkligaste företeelse, består af en stigande och en fallande strof. I den förra äro ljuden fint hvisslande, så att säga hvinnande; i den senare flyta de tillsammans och sluta med ett knäppande eller smållande ljud, som frambringas genom käkarnes sammansläående. Sången, som i lugnt väder höres omkring 300 alnar, har blifvit uttryckt med bokstäfverna: *wdy dy, dt, dytterawa, dy, dy, di, dytterawa*. Oftast springer upp sig och slår med vingarna. Man märker tydligen att han behömer sig i extras. Ar leken större, hörs alltid flere spela på en gång i ett slags kör. De hilda då en lång linja, hvilken dock litet emellan bytes. Komma två hvar nära hvarandra, så uppstår strax en liten strid, vid hvilken vingarne begagnas som vapen. Låtet emellan flyger en fö-

gel upp, vare sig af egen drift eller till följe af åskådarens närvaro, gör med hastiga, darrande vingrörelser, liknande drillsnäppans, en liten kretsförmig utflygt och slår snart ned igen. — Under leken visar beckasinen en sådeles ringa grad af skygghet. Han kan, under det han spelar eller förföljer en rival, närma sig åskådaren på ett par stegs afstånd, och efter de nämnda utflygterna slå ned lika nära. Han bryr sig ej om högljudt talande eller annat buller. Lossas skott, så tystnar spelet visserligen några ögonblick, men begynner snart ånyo.

Dubbla beckasinens lek är i sanning en märklig företeelse. Ostillskaplig för öfrigt uppsöker han då sina likar; icke ens egande ett lockliud ådagaligger han då verklig sängförmåga, och öfvervinner till den grad sin naturliga vädsla, att han, såvidt vi veta, mer än någon annan svensk fogelart synes förgäta allt, som tilldrager sig omkring honom.

Hans spel förtjenar med skäl att kallas behagligt. Svag till klangen, men melodiskt, har det en mild karaktär: hördt i den halfskumma sommarnatten, då tystnaden afbrytes endast af kornkarrens skarpa, sågande läte, skänker det en verklig njutning åt en hvar, som har sinne för naturlivets ytringar. Honom lägger sina ägg, hvilka alltid äro 4 till antalet, i början af juni. De äro längre, men mindre tjocka än morkullans, päronförmiga, finkorniga, blekt olivgröna, med större svarta fläckar, som vanligen sammanlöpa kring tjockändan. I allmänhet är deras längd 1 tum 6½ linnea och tjockleken 1 tum 2½ linnea, men de variera mycket till storleken. Ofra finner man ett ägg, som är mindre än de öfriga. Då ur mindre ägg kläckas svagare ungar, så har man i detta faktum en förklaring på den iakttagelse, som mången jägare gjort, nämligen att dubbla beckasinen, oberoende af felna och magerhet, mer än de fleste foglar varierar i storlek. Man påträffar sådana, som knappt äro större än enkla beckasinen, och andra, som i volymer närma sig morkullan.

Honom rufvar äggen så troget, att hon ej lemnar dem, förrän man är färdig att trampa på henne. Uppjagad flyger hon blott några steg och återvänder snart till boet. Detta är konstlöst: det utgöres endast af en fördjupning i en tuftva eller mellan ett par tuftvar, utan någon annan redde än en hop grässtrån, som blifvit nedvrickta mot maken.

Sedan äggen rufvats 17—18 dagar kläckas ungarna, hvilka börja löpa, som man säger, med skalet på ryggen. I sin dundrägt hafva de ett putslustigt utseende: de likna mycket enkla beckasinens, men hafva kortare näbb; de växa ganska fort, så att de omkring 1 augusti äro jagtbara.

Under våren och sommaren är dubbla beckasinen i allmänhet mager, men efter mitten af augusti blir han fet; i slutet af månaden är det sällsynt att träffa en enda mager. Kroppen är då öfverdragen af ett lost fettlager. Härigenom utspännas den i sig sjelf tunna huden och blir så skör, att den stann-

dom spricker på bröstet, när fogeln dödsdjuten faller mot hård mark. En fet beckasin väger fullt ut 4 a.

Vi öfvergå nu till jagten på dubbla beckasinen. Rättta metoden för utförandet af denna är flygskytte för stående hund. Det kan visserligen gå för sig att jaga honom utan hund och vi hafva hört talas om skyttar, som på sådant sätt, genom att, som det heter, trampa upp foglarna, gjort stora neddrag, men någon egentlig jakt blir detta icke. Visserligen ådagaläggas härigenom skickligheten att skjuta, då jågaren hvarje gång en beckasin lyfter, är oförberedd, men denna metod som med vida större fördel kan användas på den skyggare, enkla beckasinen, saknar helt och hållet det lifvande och underhållande element, som ligger i hundens sök och stånd, oafsett den missgynnande omständigheten, att man utan hundens biträde ej kan få reda på alla, som finnes.

Denna jakt har naturligtvis mycket gemensamt med andra jagter, som öfvas med stående hund. Vi förbigå detta gemensamma, och fästa oss endast vid det för beckasinjagten egenomniga. Man har påstått, att en del hönshundar ej gerna skulle jaga beckasinarterne. Detta är ett missstag, ty alla hundar af verklig race jaga lika gerna allt vildt, som trycker och som med sin viltning eller utdunstning afficerar hundens luktnerver. Orsaken till detta påstående har varit, att man blidat sitt omdöme efter första försöket med en hund på dylik jakt. Det kan då hända, att han visar sig likgiltig, men det dröjer ej länge innan han får lust äfven för denna jakt. Hunden känner likaväl beckasinens, som andra foglars viltning. Man kunde tro, att beckasinens mindre storlek och hans förekomst på fuktiga ställen, skulle hafva till följd, att han ej skulle markeras af hunden lika väl, som större vildt. Dessa olägenheter för hunden äro dock mer skenbara, än verkliga, och uppvägas dessutom af den fördelen, att dubbla beckasinen, snart sagdt alltid, håller väl eller trycker för hunden, tills denne kommit honom nära. Undantagen härifrån äro få, och eget nog, motsatta den erfarenhet, man gör på annat fogelvildt. Ar dubbla beckasinen någon gång skygg, så att han lyfter långt från jågaren eller hunden, så är det i början af jagttiden, medan han ännu är mager. Han lär sig ingenting af erfarenheten. Skogsbjorns och fälthöns, som i början af jagttiden, ej äro skygga, blifva det mer och mer för hvarje dag. De tilltaga lika mycket i klokhets, som i ålder, och förtrojelserna göra dem vidare. Så är det icke med dubbla beckasinen. Hinner han blifva fet, så är det utan exempel, att han är skygg. Vare sig, att hans goda hull gjort honom ännu menlösare än förut, eller att hans olust att lemnas den fristad, der han i ett slags dväla vegeterar, kommer honom att glömma klokhelens bud, allthog han flyger ej upp, förr än man kommit in på honom och hunden således haft ypperligt tillfälle att känna honom. Icke ens flere bonuskott lossade på honom inom en kort stund göra honom skyggare;

han håller lika bra, som förrt, men väl kan det hända att han ledsnar på förtifelsen, och omständigheter tager lång flygt för att slippa den mera besvärlige, än farlige jägaren.

Uppsökandet af vilbörstet, det egentliga arbetet under hönsjagten, och det som faller sig svårast på sådana markor, der man ej har väl reda på fogelkullarnes tillhåll, är jomenda gäng hafva jagat på en äng, der dubbla beckasinen finnes, för att komma under fund med de punkter, der han företrädesvis träffas. Dessa äro ofta ängens mest tuffviga delar eller ock. I breda ädelar påträffas han mera sänkt ställe, granskapedet af detta, på längre afstånd från densamma.

Vid beckasinjagt, såsom vid all annan fogeljagt, är det nödändigt att låta hunden söka mot vinden. Men det vore tillräckande att låta honom söka endast rakt mot vinden, och förefrigt obehöfligt, då han med half vind lika väl känner vittinständigt kryssa sig upp emot vinden. Hundens instinkt säger honom snart, att detta förhållningssätt är det riktiga, så att han lätt lär sig detta sökningsätt för det riktiga, så att han sjöf. Vid ingen jagt är ett neggrant sökande så behöfligt, som vid jagten på dubbla beckasiner, då dessa såsom vi nämnt, ligga spridda och dessutom hålla väl. Kåkar man på ett större antal, som ligga ej långt från hvarandra, så hinder det större ligen att en eller flere lyfta vid det att ett skott smäller, men andra kunna ligga kvar helt nira. Afven om man noga genomsocht en mark, der ett större antal funnits, så inträffar det oftast att en eller annan blifvit förbiången, så att man efter en stunds förlopp kan återvända och göra en efterskörd. Dubbla beckasinen har dock ej samma värde, som skogs- och fältbänder flocken blifvit uppstött. Har man blifvit uppjagad, så slår man han vanligen till skymmingen, på det ställe der han slagit ned. Deremot återvänder han under natten, så att han följande dagen kan återfinnas der, hvarifån han fört blifvit uppjagad. Denna erfarenhet gäller dock huvudsakligen sådana påträffat en beckasin, så har man anledning att antaga att flere finnes i närheten. Atminstone under höjgan af jagttiden eller finnar från de andra.

En omständighet, som i hög grad underlättar sökandet är den, att dubbla beckasinen, äfven om han blifvit påskjuten, vanligen ej flyger mer än 2 å 300 alnar, för än han änyo slår ned. Det är således lätt att se hvar han änyo skall påträffas, och jägarens öga undångör en del af hundens arbete. Har man sett hvar han slagit ned, så är det alltid skäl att bortom detta ställe taga någon rigpunkt till ledning för kosan, eller,

som man säger, taga linjen, ty på en enformig äng villas man firteligen något. Det är sant, beckasinen kommer nog ändock ej undan, men man kan i alla fall spara några minuter, om man går rätt på honom.

Jager man i en ådal med beckasinmark på båda sidor, så är det bäst, fall man har sällskap, att taga hvar sin sida, ty de foglar, som ligga nere mot stranden, hafva ofta en förtreflig värde, att flyga rätt öfver åt andra sidan. Man bereder sålunda sin jagtkamrat tillfälle att skjuta och har att vänta samma gengäfviga af honom.

Man behöfver ej vid denna jagt iakttaga det val af tid på dagen, som för annan fogeljagt är förnömlig. Hunden känner beckasinen lika väl på morgonen och qvällen, som midt på dagen. Den fuktiga mark, der han oftast påträffas, är den eva delen af dagen lika mycket som den andra fylld af vattenångor, och fogeln är lika litet skygg hvilken tid på dagen, som helst.

Dubbla beckasinen anses i allmänhet vara lättare att skjuta än någon annan fogelart, som jagas med hund (med undantag af den hos oss mindre vanliga väkeln), liksom hans samslagting, enkla beckasinen, anses vara den svåraste. Det är sant, han presenterar ej så stor skottalla, som raphönan och de ännu större skogshönsen, men detta är också den enda ofredaktiga omständigheten. Man har alltid rent håll på dubbla beckasinen, hvilket stundom icke är fallet med raphönans och vanligtvis icke med skogshönsen. Man har gemenligen nära håll, hvilket alltid är en vinst. Man distaberar ej af amblicken af en mängd på en gång lyfande foglar, och man slipper således göra det val mellan flere, som så ofta förantledt en blifvande jägare att i sin vilrådighet dröja med valet, till dess det blifvit för sent. Dubbla beckasinsens vingslag är ej starkare, än att det endast fäster uppmärksamheten, då deremot raphönans och skogshönsens — för den vane jägaren så elektriserande — bullrande ljud vil uppfogget bringar mången nybörjare ur fattningen.

På dubbla beckasinen vanligen flyger rakt undan, så följför han den riktning, som gör honom lättast att träffa. Man kan endast tillse, att man ej siglar för lågt, utan att man täcker fogeln med kornet, hvilket fall hållet är något långt, är så mycket angelägnare, som de fina hagel *)), hvilka vid denna jagt användas, snart börja sänka. Vid flere bonnar skjutas genom för låg, än för hög sigtning.

Får man, hvilket ej ofta händer, ett stioskott på beckasinen, så bör man, såsom vid alla skott på rörliga föremål taga afståndet i betraktande. På nära håll behöfver man då ej hålla framför, utan endast på hufvudet, men på längre blir detta nödvändigt, så vida man vill, att fogeln skall, som man säger,

*) Hagel af nr: 1, efter den vanliga sorteringen, äro de bäst passande.

flyga in i skottet. I annat fall liar man för mycket på slum-
pen af ett eller annat lyckohagel. Det ligger en god portion
sanning i en fransk jägares yttrande, att af 20 bonnar på
lagen håll, sidaskott, komma alla 20 deraf, att man hållit ef-
ter. Man må aldrig så väl ofölja med under aftryckningen,
så behöfves det dock tid för lagten att från bössynningen,
hinna fram till riktpunkten, och under denna tid har fogen
fortfarit att flyga framåt.

En blesserad dubbel beckasin är redan så godt som i jä-
garens händer. Han är en särdeles ömtålig fogel. Vi känna
ingen som, med hänseende till storleken, är det i så hög grad.
Det tunna skinnets genomtränges lätt af ett fint hagel och af-
ven om detta ej träffat en äldare del, så är det dock tillräck-
ligt att fälla honom till marken: han blir liksom förmanad af-
ven af en mindre blesstyr. Har han blivit vingskjuten, så för-
söker han ej, liksom skogs- och fälthönsen, att genom undanlö-
pande rädda sig. Han stannar merändels kvar på den punkt, der
han fallit ned, och när jägaren eller handen kommer in på honom,
gör han ett svagt beundande att lika mycket med flaksande,
som med benens tillfjelp komma undan.

På de trakter, hvarst god tillgång på dubbla beckasinen
finnes, och lyckligtvis hafva vi ännu sådana, är denna jagt en
af de angenämaste. Rätta tiden för densamma är augusti och
första hälften af september; således den vackra årstiden. Jagt-
markerna, de gräsbeväxte, på afstånd skogskransade ådalarna,
äro vida mer behaglige för ögat, än t. ex. de nakna gårdarna,
som utgöra lokalen för raphönsjagten. Jente dessa blomstän-
digheter har den goda beckasinjagten ett väsentligare företräde
framför andra jagter, nämligen vilbräddets ynnighet. Man har
ej blot, som vid skogs- och fälthönsjagt, en kall här och långt
derborta en annan, som man kanske till sist ej får reda på,
utan man har, så att säga, beckasin vid beckasin. När den
första skjutes, lyfter en andra och en tredje, och, innan man
kommer fram till dem, har handen hunnit stå för en ny, hvit-
bredvid. När det så går i en ständigt serie, der än en kornhar
än en enkel beckasin kommer till omväxling, och foglarna hela
den långa ången utat liksom växa upp ur jorden, och foglarna hela
har någon annan färlögn, än att hagelförträdet ej skall räcka
till eller att augustisolen för snart skall gå till hvila, då måste
man erkänna, att denna jagt i tillfjelp och behag fullt kan
mätta sig med jagten på större vilbrädd.

Dubbla beckasinen har ej ännu blivit skyddad af lagen,
oaktadt sin egenkap att metodiskt kunna jagas och sitt kul-
nariska värde *). Till följe af denna brist på skydd har en
gränslös misslushållning egt rum. På de flesta ställen, hvarst

*) Vål avsevärd anser han af många såsom det smakligaste af alla vilbrädd;
man har aldrig hört talas om en sege beckasin.

33
lekar finnas, öfvens skjutande och fångande om våren. Det är
hög tid, att dessa missbruk stäffas, medan ännu någon tillgång
finnes kvar. Då den nya jagtlag, hvilken vi snart motse, sä-
kerligen kommer att afhjelpa bristtillfjelp hos den gamla,
hoppas vi ock, att den skall lemna dubbla beckasinen ett rum
bland fridlysta foglar.

Anteckningar om Rådjuret.

(Meddeladt af Pehr. Avv. Kurck.)

Under en tidpunkt, då man i vårt land allmänt klagar öf-
ver vilbräddens aftagande, till en del till följe af förtigande
odling, men ännu mer genom liknöjdhet vid tillämpning af våra
ofullständiga jagtlagar, är det tillfredsställande, att det åtmin-
stone finnes ett jagtlytigt djurslag, som allfjunt äro utbreder
sig till nya trakter och betydligt tillväxer i antal. Så är
förhållandet med rådjuren. För 20 å 30 år sedan voro de på
god väg att försvinna ur vår Fauna, då man i Skånes södra
del, ännu deras gentliga stambäll, fattade det lika oegenny-
tiga, som lyckliga beslutet att inom en krets af några större
egendomar gifva dem fred och skydd.

Frakterna af denna öfverenskomnelse mellan några få jagt-
älskande herrar dröjde icke länge att visa sig. Rådjuret
började snart sprida sig till andra angränsande egendomar,
hvarst de förut icke på länge varit sedda; det goda exemplet
att skydda dem vann efterföljd, man gladdes att se de fredliga
djuren beta i sina ängar och parker, och snart var hogen lika
allmän att spåra ett i marken inkommet rådjur, som förr att
anse det samma som "fogeltritt". Det goda resultatet hade emel-
lertid aldrig kunnat vinnas utan sammanstående gynnande
omständigheter, som erbjödös af provinsens natur- och egen-
domsförhållanden samt af djurens vanor och lefnadsätt.

Rådjuret älska nämligen icke den höga och oafbrutna sko-
gen, utan snarare det öppna slättlandet, här och der omväx-
lande med begränsade skogar, grupper af ungskog, ängar med
al och hassel, omgifna af odlade fält, och just så beskaffad är
den vackra och bördiga trakten, som på Skånes slättbygd bildar
stora, och med bokskog rikligt försedda egendomar.

Att vetenskapligt till dimensioner och fågelförhållanden be-
skrifva ifrågavarande djurslag är icke meningen med denna
uppsats; en sådan beskrifning är alltid tröttsamt, den finnes
dessutom fullständig i Nilssons Fauna, kind och värderad af
hvarje verklig jägare.